

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Hjemløs

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Hjemløs", i Goldschmidt, M. A.: *Hjemløs*, udg. af Mogens Brøndsted ; Harald Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1999, s. 407. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt04-shoot-idm140467278576368/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Hjemløs

- angive den rette tonehøjde (Plutarchs Levnedbeskrivelse kap. 2). – *Den tredje Gang (...)*: sml. n.t. I s. 202, 528. – *Ruter*: trylletegn, der kunne vække elskov. – *imøgen er der atter en Dag*: mundheld tillagt Valdemar Atterdag (konge 1340–75).
- 56 *S. Onofrio*: kloster på højen Janiculum, hvor den italienske digter Torquato Tasso døde 1595 (sml. *Dagh* 16/3 1847 og kapitlet »Ved St. Onofrios« i *Fortællinger og Skildringer* I 1863).
- 57 *Afbilledet af Ens Sjæl*: modsat tankegangen i Paludan-Müllers *Adam Homo* (1842–49), sml. Goldschmidts efterskrift NS 1858 I.
- 58 *Din Seirssang*: sml. n.t. I s. 31, 434.
- 59 *Mocatta*: navnet på den engelske finansmand Isaac Goldsmids kompagnon. Forbilledet for Sir James har dog været finansmanden Moses Montefiore, der ligeledes rejste omkring i Østen for at støtte jødernes frigørelse. Sml. artiklen »De londonske Jøder« NS 1852 I 141 og *Fam.br.* I 90f.
- 60 *efter engelsk Skik*: vel i modsætning til sædvanen i romanske lande, hvor herren kyskede damen på hånden (sml. Karen Blixen: *Sidste Fortællinger* 1957, 71). – *de Castro*: navnet (sml. borgsymbolikken i lignelsen I s. 377) efter Montefiores ven Chananel de C. (*Brøndsted GF* 354). Det var en anset slægt af livlæger og hofægenter (P. Katz: *Jøderne i Danmark i det 17. århundrede* 1981).
- 62 i *Samtaler hos Milner*: I s. 360. – *Alexandrien*: Alexandria. – *Paladset*: II s. 54.
- 63 *Ara Coeli*: lat., »Himlens alter«, kirke ved siden af Capitolium. – *Concordia-Tempel*: gudinden for enighed, hvis tempel blev indviet under kejser Augustus (2 e.Kr.). – *Catilina*: romersk patricier (108–62 f.Kr.), anstifter af en sammensværgelse mod staten. – *Septimius Severus(s)*: romersk kejser 193–211. – *Palatinerbygger*: den tidligst bebyggede af Romis høje, bl.a. med flere kejserpaladser.
- 64 *de mamertinske Fængsler*: statsfængslet i det gamle Rom, benævnt efter et røverfolk på Sicilien. Herover er bygget kirken S. Giuseppe dei Falegnani. – *Jugurtha* (d. 104 f.Kr.): konge i Numdien, led nederlag mod Rom og omkom i fængslet. Hans replik nævnes i Plutarchs levnedbeskrivelse af Gajus Marius (kap. 12). – *Hjernerbygning*: kramologien som videnskab var nylig grundlagt af den svenske antropolog Retzius (1796–1860). – *Tiber, Sejan*: S. var pretorianerpræfekt (leder af den kejserlige livgarde) under Tiberius (romersk kejser 14–37 e.Kr.), men da denne opdagede, at han stræbte efter selv at blive kejser, lod han ham henrette (31 e.Kr.).
- 65 *Donnikanerne*: munkeorden stiftet af spanieren Dominicus, stad-